

SH - 72
Total No. of Pages : 4

Seat No.	
---------------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) (CBCS) Examination, March - 2023
GEOGRAPHY

DSE - E106 : Evolution of Geographical Thought
(Special Paper - VII)
Sub. Code : 75546/79651

Day and Date : Thursday, 25 - 05 - 2023 **Total Marks : 40**
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory
  - 2) Neat diagrams and maps must be drawn wherever necessary.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) Use of map stencils is allowed.

Q1) Choose the correct alternative for the following questions. [5]

- a) Who coined the term ‘Geography’?
  - i) Aristotle
  - ii) Strabo
  - iii) Bodine
  - iv) Eratosthenes
- b) Who is the author of ‘Suryasidhanta’?
  - i) Varahamihira
  - ii) Bhasakaracharya
  - iii) Aryabhatta
  - iv) Saunak
- c) Who developed the concept of ‘Possibilism’?
  - i) Blache
  - ii) Reclus
  - iii) Demengion
  - iv) Martonne

P.T.O.

- d) 'Stop and Go Determinism' was propounded by?
- i) I Bowman
  - ii) W. Davis
  - iii) G. Taylor
  - iv) E. Semple
- e) The model of crop intensity and the theory of industrial location
borrowed from which branch of knowledge?
- i) Psychology
  - ii) Economics
  - iii) Politics
  - iv) Sociology

[15]

Q2) Write short notes (any three).

- a) Concept of continents of Indians.
- b) Contribution of British scholars in geography
- c) Possibilism.
- d) Physical Geography.
- e) Techniques of Quantitative Revolution

[20]

Q3) Write answers in details (any two).

- a) Explain the contribution of Greeks in the development of geography?
- b) Write information about the geographical work of Halford J Mackinder in detail?
- c) Discuss a dualistic view in between systematic and regional geography?

मराठी स्थपांतर

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - 2) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या व नकाशे काढा.
  - 3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्याय निवडा : [5]

अ) ‘भूगोलशास्त्र’ (Geography) ही संकल्पना कोणी निर्माण केली?

i) ऑरिस्टॉटल	ii) स्ट्रॉबो
iii) बोडिन	iv) इराटोस्थेनेस

ब) ‘सूर्यसिद्धांत’ या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?

i) वराहमिहिर	ii) भास्कराचार्य
iii) आर्यभट्ट	iv) सौनक

क) ‘संभववाद’ ही संकल्पना कोणी विकसित केली?

i) ब्लाश	ii) रेकलस
iii) देमेंजीओन	iv) मार्तोनी

ड) ‘थांबा व जा निसर्गवाद’ कोणी प्रक्षेपित केला?

i) आय बोमन	ii) डब्लू डेविस
iii) जी. टेलर	iv) इ सेम्पल

इ) कृषी तीव्रता प्रतिमान आणि उद्योग स्थानिकीकरण सिद्धांत कोणत्या ज्ञानशाखेतून घेतले आहेत?

i) मानसशास्त्र	ii) अर्थशास्त्र
iii) राज्यशास्त्र	iv) समाजशास्त्र

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

- अ) भारतीयांची भूमिखन्डांची संकल्पना
- ब) ब्रिटीश तज्जांचे भूविद्यानातील योगदान
- क) संभववाद
- ड) प्राकृतिक भूगोल
- इ) संख्याशास्त्रीय क्रांतीची तंत्रे किंवा साधने

प्र.3) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

- अ) भूगोलशास्त्राच्या विकासातील ग्रीकांचे योगदान विशद करा?
- ब) हलफोर्ड जे मकिंडर यांच्या भौगोलिक कार्याची सविस्तर माहिती लिहा?
- क) क्रमबद्ध भूगोलशास्त्र आणि प्रादेशिक भूगोलशास्त्र यांच्यातील द्वैतवादी दृष्टीकोणाची चर्चा करा?

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

- अ) भारतीयांची भूमिखन्डांची संकल्पना
- ब) ब्रिटीश तज्जांचे भूविद्यानातील योगदान
- क) संभववाद
- ड) प्राकृतिक भूगोल
- इ) संख्याशास्त्रीय क्रांतीची तंत्रे किंवा साधने

प्र.3) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

- अ) भूगोलशास्त्राच्या विकासातील ग्रीकांचे योगदान विशद करा?
- ब) हलफोर्ड जे मकिंडर यांच्या भौगोलिक कार्याची सविस्तर माहिती लिहा?
- क) क्रमबद्ध भूगोलशास्त्र आणि प्रादेशिक भूगोलशास्त्र यांच्यातील द्वैतवादी दृष्टीकोणाची चर्चा करा?

- d) 'Stop and Go Determinism' was propounded by?
- i) I Bowman
  - ii) W. Davis
  - iii) G. Taylor
  - iv) E. Semple
- e) The model of crop intensity and the theory of industrial location are borrowed from which branch of knowledge?
- i) Psychology
  - ii) Economics
  - iii) Politics
  - iv) Sociology

Q2) Write short notes (any three). [15]

- a) Concept of continents of Indians.
- b) Contribution of British scholars in geography
- c) Possibilism.
- d) Physical Geography.
- e) Techniques of Quantitative Revolution

Q3) Write answers in details (any two). [20]

- a) Explain the contribution of Greeks in the development of geography?
- b) Write information about the geographical work of Halford J Mackinder in detail?
- c) Discuss a dualistic view in between systematic and regional geography?